

مرواری بر کاربرد مالتودکسترين به عنوان جايگزين چربى در محصولات غذائي

تاریخ دریافت مقاله: ۹۹/۲/۲۰؛ تاریخ پذیرش: ۹۹/۶/۴

چکیده

مالتودکسترين از هيدروليز جزئي نشاسته حاصل می‌شود و دارای معادل دكستروز كمتر از ۲۰ می‌باشد. از مالتودکسترين با معادل دكستروز كمتر از ۱۰ به عنوان جايگزين چربى در محصولات مختلف استفاده می‌شود. صنایع همواره در حال توسعه محصولات کم چرب و یا کاهش ميزان چربى محصولات تا حد خواست و سلیقه مصرف‌کنندگان هستند به طوری‌که در بیشتر موارد ميزان كالري محصول نهايی به يك‌سوم نمونه معمولی کاهش پیدا می‌کند. همچنین محصول کم كالري نباید از نظر تغذيه‌اي و كيفيت نسبت به نمونه معمولی كمپود داشته باشد. يكى از حالت‌های ممکن برای کاهش چربى یا كالري در محصولات تجاري جايگزیني بخشى از چربى با كربوهيدرات‌هايی از قبيل مالتودکسترين و نشاسته خوراکي اصلاح شده می‌باشد. استفاده از مالتودکسترين به عنوان جايگزين چربى ضمن کاهش چربى و كالري محصول باعث ايجاد طعم، رنگ و بافت بهتر و افزایش رضایت مصرف‌کنندگان می‌شود. در اين مقاله کاربرد مالتودکسترين در محصولات مختلف بررسى شده است.

كلمات کلیدی: مالتودکسترين، جايگزین چربى، کم چرب، کم كالري

علی حسیني ساجدي^{*}، منیژه آدری
کيا، بهاره برهاني^۲، روناک غلامي^۳

^۱كارشناسي ارشد مهندسي شيمى / گروه
صنعتي پژوهشى فرهیختگان زرnam (مرکز
نوآوري)

^۲كارشناسي ارشد تغذие / دانشگاه علوم
پژوهشى تبريز

^۳دكتراي تخصصي شيمى فيزirk / گروه
صنعتي پژوهشى فرهیختگان زرnam (مرکز
نوآوري)

^{*}كارشناسي ارشد مهندسي صنایع غذایی /
گروه صنعتي پژوهشى فرهیختگان زرnam
(مرکز نوآوري)

*نويسنده مسئول:

كارشناسي ارشد مهندسي شيمى / گروه
صنعتي پژوهشى فرهیختگان زرnam (مرکز
نوآوري)

۰۹۳۵۶۰۳۶۶۸
E-mail: A.Hoseini@zarholding.com

مقدمه

معمولی کاهش یابد. همچنین محصول کم کالری نباید از نظر تغذیه‌ای نسبت به نمونه معمولی کمبود داشته باشد. یکی از حالت‌های ممکن برای کاهش چربی یا کالری در محصولات تجاری جایگزینی بخشی از چربی با کربوھیدرات‌هایی از قبیل مالتودکستربن و نشاسته خوراکی اصلاح شده می‌باشد.^۱

جهت تولید محصولات کم کالری قابل قبول با کیفیت بالا باید توجه و دقت بیشتری به تأثیرات این جایگزینی بروی خواص حسی محصول نهایی شود.^۲

جایگزین‌های چربی این امکان را که با مقداری از چربی در محصولات بیکری جایگزین شوند را فراهم می‌کنند. مقدار و نوع چربی مورد استفاده در یک محصول پخته شده طعم، بافت و ظاهر آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد.^۳

مالتودکستربن به دلیل توانایی در تشکیل یک ژل نرم و چربی مانند و ویسکوزیته نسبتاً بالا می‌تواند به عنوان جایگزین چربی در بسیاری از محصولات مورد استفاده قرار بگیرد. برخی از محصولاتی که می‌توانند در این زمینه مد نظر قرار بگیرند شامل سس‌های سالاد، مارگارین، کره، مایونز و فرآورده‌های لبنی می‌باشند. جایگزین کردن چربی با مالتودکستربن محتوای انرژی ماده غذایی را به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد (۱۶ کیلوژول در مقابل ۳۸ کیلوژول). گاه‌ها این جایگزینی منجر به کاهش محتوای انرژی نخواهد شد. یکی از تفاوت‌های بارز بین مالتودکستربن و چربی‌ها رفتار آبدوستی مالتودکستربن در مقابل چربی دوست بودن روغن‌ها و چربی‌های اخیر تحقیقات زیادی در این زمینه انجام شده است که نشان می‌دهد استفاده از مالتودکستربن در محصولات با کالری بالا می‌تواند محتوای کالریک آن‌ها را تا ۵۰٪ کاهش دهد بدون اینکه ویژگی‌های محصول تحت تأثیر قرار بگیرد. در عمل، مالتودکستربن نمی‌تواند تمام ویژگی‌هایی حسی چربی را شبیه سازی کند در نتیجه کاربرد آن تا حدودی پیچیده می‌شود. تحقیقات نشان می‌دهد یکی دیگر از مزایای مالتودکستربن جلوگیری از رهایش ترکیبات فرار است که آن را برای کاربرد در محصولات گوشتشی کم کالری به عنوان جایگزین چربی مناسب می‌سازد. همچنین مالتودکستربن به طور گستردگی در فرآورده‌های لبنی از قبیل پنیرهای فراپالایش، انواع ماست، خامه قنادی، بستنی و غیره

برای توصیف اولیگوساکاریدهای (Oligosaccharide) حاوی واحدهای گلوكز که با پیوند آلفا-۱ و ۴ به همدیگر متصل شده‌اند از واژه مالتودکستربن استفاده می‌شود و شامل مخلوطی از مالتوز (altose)، مالتوتريوز (Maltotriose)، مالتوتريوز (Maltotriose)، مالتوبیپنتوز (Maltopentaose) و اولیگوساکاریدهای زنجیر بلند می‌باشد. طیف گسترده ترکیبات حاصل از هیدرولیز نشاسته به عنوان معادل دکستروز (Dextrose Equivalent (DE)) بیان می‌شود که معیاری از اندازه گیری قدرت احیاکنندگی (Reducing Power) کل قندهای موجود نسبت به گلوكز (به عنوان ۱۰۰) می‌باشد که بر حسب وزن خشک بیان می‌شود. بنابراین، یک محصول با DE بالا در مقایسه با محصول با DE پایین به میزان بیشتری هیدرولیز شده است. مالتودکستربن‌ها را به عنوان پلیمرهای قلایی مغذی و غیر شیرین حاوی واحدهای دی-گلوكز که با پیوند آلفا-۱ و ۴ به همدیگر متصل شده‌اند و معادل دکستروز آن کمتر از ۲۰ است، تعریف می‌کنند. مالتودکستربن‌ها توسط هیدرولیز جزئی نشاسته با استفاده از آسید و یا آنزیم تهیه می‌شوند و واژه مالتودکستربن به صورت گستره‌ای برای توصیف هرگونه نشاسته‌ای از همه منابع گیاهی که توسط آنزیم به صورت جزئی هیدرولیز شده است بکار می‌رود. در اینجا فقط گروه خاصی از مالتودکستربن‌ها یعنی مالتودکستربن‌های با معادل دکستروز پائین که در محدوده ۱۰-۱۱ قرار دارند و به طور ویژه‌ای به عنوان جایگزین چربی کاربرد دارند، بررسی می‌شوند.

در بیست سال اخیر، تحقیقات گستردگی در زمینه کاربردهای مالتودکستربن در صنایع داروئی و غذائی صورت گرفته است. به دلیل ویژگی‌های عملکردی و تکنولوژیکی مالتودکستربن و سهولت کاربرد آن، این ماده می‌تواند به عنوان جایگزین شکر و چربی در محصولات غذائی مختلف نظر بستنی، فرمولاسیون‌های محصولات پودری و فوری، فرآورده‌های قنادی، اسنک‌ها و نوشیدنی‌ها مورد استفاده قرار بگیرد.

صنایع همواره در حال توسعه محصولات کم چرب یا کاهش میزان چربی محصولات تا حد خواست و سلیقه مصرف‌کنندگان هستند به طوری که میزان کالری محصول نهایی به یک‌سوم نمونه

محصول آسیب دیده و کیفیت لازم حاصل نشد. بیشترین میزان جایگزینی قابل پذیرش ۷۵ درصد بوده که در این نسبت فعالیت آبی و میزان رطوبت در مقایسه با نمونه شاهد ثابت باقی مانده و محصولات از نظر زمان ماندگاری قابل قبول بودند.^۶

تأثیر جایگزینی چربی با مالتودکسترن در کیک

تأثیر جایگزینی چربی با مالتودکسترن در ویسکوزیته خمیر کیک و کیفیت کیک‌های نهایی توسط Lakshminarayan و همکاران در سال ۲۰۰۶ مطالعه شد. وقتی چربی به طور کامل با مالتودکسترن جایگزین شد ویسکوزیته خمیر به طور قابل توجه کاهش یافت و کیک‌های تهیه شده با آن حجم کم و بافت سفتی داشتند. به نسبت با تغییر میزان مالتودکسترن در فرمولاسیون، ویسکوزیته خمیر افزایش یافته و کیک‌های بهتری بدست آمد.^۷

تأثیر مالتودکسترن بر روی رئولوژی، بافت و رطوبت کیک برج

تأثیر مالتودکسترن بر روی رئولوژی، بافت و رطوبت کیک برج در سه غلظت متفاوت در مدت هفت روز توسط Das و همکاران در سال ۲۰۱۷ مطالعه شد. به میزان ۱، ۰/۵ و ۲ درصد وزنی از وزن کل نمونه کیک برج، مالتودکسترن به فرمول اضافه شد. نتایج نشان داد که حجم کیک برج به طور غیرمستقیم با درصد مالتودکسترن در کیک متناسب است. بررسی پارامترهای رئولوژی نشان داد که هرچه مقدار مالتودکسترن افزایش یابد سختی کیک بیشتر می‌شود. مالتودکسترن تأثیر خوبی بر روی بهبود بافت و همچنین رنگ نسبت به نمونه شاهد در طول زمان ۷ روز نگهداری داشت.^۸

کیک لایه‌ای کم کالری با مالتودکسترن

در سال ۱۹۹۱ بهبود بافت کیک لایه‌ای کم کالری توسط FRYE and SETSER با استفاده از مدل‌های رگرسیون پاسخ سطح مورد مطالعه قرار گرفت. کالری کیک نهایی در مقایسه با نمونه شاهد به مقدار ۴۵ درصد کاهش یافت. در این مطالعه از ۶ ماده بهبود دهنده بافت شامل سوربیتول، نشاسته هیدروژنه هیدرولیز شده (HSH)، (Hydrogenated Starch Hydrolysates) لکتیتول، ایزومالت،

به عنوان جایگزین چربی و بهبود دهنده بافت کاربرد دارد.^۴ در این مقاله کاربردهای مالتودکسترن در محصولات مختلف به عنوان جایگزین چربی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مرواری بر پژوهش‌های صورت گرفته

پژوهش‌های متنوع و گسترده‌ای در زمینه جایگزینی چربی با مالتودکسترن در محصولات مختلف انجام شده است. در این پژوهش‌ها تأثیرات این جایگزینی از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است.

تأثیر مالتودکسترن به عنوان جانشین چربی بر روی شیرینی‌های سنتی عربی

معمول، برازق و قوریبه محصولات بیکری پرچرب و شیرینی هستند که معمولاً در خاورمیانه مصرف می‌شوند. Obeidat و همکاران در سال ۲۰۱۸ در پژوهشی تأثیرات جایگزینی چربی با مالتودکسترن را در سطوح مختلف بر روی خصوصیات کیفی و شیمیایی این شیرینی‌ها بررسی کردند. بیشترین میزان چربی قابل جایگزینی در معمول، برازق و قوریبه به ترتیب ۴۰٪، ۳۰٪ و ۲۰٪ بود. چربی و انرژی به طور قابل توجهی با افزایش سطح مالتودکسترن در این محصولات کاهش یافت. رضایت کلی، طعم، رنگ و نرمی این شیرینی‌ها در نسبت‌های جایگزینی ۱۰-۲۰٪ در مقایسه با نمونه شاهد به طور قابل توجه تحت تأثیر قرار نگرفت. درصدهای بالاتر جایگزینی، برای مثال ۳۰ تا ۴۰ درصد، کاهش قابل توجهی بر روی پذیرش حسی این سه محصول داشت.^۹

تأثیر جایگزینی چربی با مالتودکسترن بر روی کراکر نخود زرد

Colla and Gamlath در سال ۲۰۱۵ کراکر نخود زرد را با جایگزینی چربی آن با نسبت‌های مختلف از مالتودکسترن بهبود بخشیدند. تأثیرات این جایگزینی بر روی خواص فیزیکی (از قبیل فعالیت آبی، میزان رطوبت، رنگ و سختی)، خواص تغذیه‌ای و رضایت مصرف‌کننده (رتبه‌بندی هدونیک ۹ نقطه‌ای) مورد مطالعه قرار گرفت. با جایگزین تمام چربی با مالتودکسترن رنگ و سختی

با پایه کربوهیدرات (مالتودکستربن و صمغ گوار) انجام دادند. آن‌ها بهینه‌ترین فرمول برای بیسکویت کم چرب نرم بر مبنای ۱۰۰ گرم آرد را ۳۱/۷ گرم شکر، ۱۳/۵۵ گرم چربی، ۰/۳ گرم صمغ گوار، ۲/۲۱ گرم بی کربنات آمونیوم و ۲۱ میلی‌لیتر آب بدست آوردند. میزان چربی بر اساس فرمول بدست آمده برابر ۸/۴۸ درصد می‌باشد که در مقایسه با ۲۲/۶۵ درصد چربی در نمونه شاهد ۶۲/۵ درصد کاهش چربی حاصل شده است.^{۱۲}

کیفیت و رئولوژی بیسکویت با مالتودکستربن

در سال ۲۰۰۸ تأثیر جایگزینی ۳۰ درصد از شکر با ۰/۰۵ درصد ساکرولوز و درصدهای مختلف مالتودکستربن بر روی کیفیت و رئولوژی بیسکویت توسط Savitha و همکاران مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که جایگزینی شکر با مالتودکستربن با نسبت‌های ۱۰ تا ۴۰ درصد و مقدار ثابت ۰/۰۵ درصد ساکرولوز رئولوژی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و بهترین نتیجه با جایگزینی ۳۰ درصد مالتودکستربن حاصل شد.^{۱۳}

بیسکویت نرم کم کالری با مالتودکستربن

جهت تولید بیسکویت نرم کم کالری Sudha و همکاران در سال ۲۰۰۷ میزان چربی در فرمولا‌سیون بیسکویت را از ۲۰ درصد (نمونه شاهد) به ۱۰، ۸ و ۶ درصد کاهش دادند. تغییرات خصوصیات رئولوژی خمیر بیسکویت با کاهش میزان چربی مورد مطالعه قرار گرفت. با کاهش سطح چربی، سختی خمیر افزایش پیدا کرد و زمان تورم خمیر بیسکویت از ۴۳ ثانیه (۰٪/۰٪) تا ۱۶۷ ثانیه (۰٪/۶٪) افزایش یافت. آنالیز بافت افزایش سختی بافت از N۴۴/۰۸ به N۲۰/۷۸ را نشان داد. جایگزینی چربی با مقدار برابر مالتودکستربن و پلی دکستروز ثبات و سختی خمیر را به مقدار زیاد کاهش داد. کاهش میزان چربی تأثیر منفی بر روی بافت چربی داشت ولی جایگزینی چربی با مالتودکستربن باعث بهبود بافت بیسکویت به طور قابل توجهی شد.^{۱۴}

مالتودکستربن و پلی دکستروز جهت جایگزینی کلی یا جزیی با ساکارز استفاده شد. استفاده از مالتودکستربن به تنها یی باعث ایجاد تردی بیش از حد و تشکیل پوسته ضخیم رویی کیک گردید که با استفاده ترکیبی از بهبود دهنده‌های فوق این مشکلات برطرف گردید.^۹

تولید کیک با مالتودکستربن به عنوان جایگزین چربی

Syed و همکاران در سال ۲۰۱۱ تأثیر استفاده از مالتودکستربن با نسبت‌های ۲۰، ۳۰ و ۴۰ درصد در فرمولا‌سیون کیک به عنوان جایگزین چربی را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج آن‌ها نشان داد که جهت رسیدن به بهترین نتیجه و حصول خواص حسی (Organoleptic) (بهینه در کیک، مالتودکستربن تا بیشینه ۳۰ درصد قابل استفاده است).^{۱۰}

بیسکویت کم کالری با مالتودکستربن

به دلیل افزایش مصرف کنندگان دارای اضافه وزن، کاهش انرژی دریافتی در روز امری بسیار مهم می‌باشد. در سال ۲۰۱۲ و همکاران پژوهشی در جهت جایگزینی ۳۰ یا ۴۰ درصد چربی فرمول بیسکویت با مواد جایگزین چربی شامل مالتودکستربن، فیبر ذرت و عصاره لوبین به تنها یی و یا ترکیبی از این مواد انجام دادند و تأثیرات آن را بر مشخصات محصول نهایی از قبیل رطوبت، حجم، رنگ، بافت و خصوصیات حسی بیسکویت مورد بررسی قراردادند. پس از جایگزینی ۳۰ درصد رطوبت بیسکویت بعد از پخت افزایش یافت، افزایش حجم نسبت به نمونه شاهد کمتر بود و رنگ و استحکام تحت تأثیر قرار گرفتند. جایگزینی ۴۰ درصد باعث افزایش این اختلافات شد. پس از بررسی‌های مختلف ترکیب فیبر ذرت و مالتودکستربن با نسبت برابر و جایگزینی ۳۰ درصد از چربی محصول نهایی با این ترکیب بهترین نتیجه را داشت.^{۱۱}

تولید بیسکویت کم چرب نرم با استفاده از مالتودکستربن به عنوان جایگزین چربی

Chugh و همکاران در سال ۲۰۱۳ آزمایش‌های مختلفی جهت تولید بیسکویت‌های کم چرب نرم با استفاده از جایگزین‌های چربی

کیفیت پوآچا بررسی کردند. در تمامی سطوح کاهش چربی با جایگزینی‌های چربی، چسبندگی خمیر افزایش یافت. همچنین مقادیر کشش‌پذیری و مقاومت به افزایش حجم خمیر با جایگزینی چربی به طور قابل توجه‌ای تغییر کرد. تحلیل‌های حسی محصول پوآچا نشان داد که فرمول‌های آماده شده با مالتودکسترن عوموماً نمرات بالاتری کسب کردند.

به طور کلی مشاهده شد که تا ۳۰ درصد چربی می‌تواند در فرمولاسیون پوآچا بدون هیچ کاهشی در کیفیت فیزیکی، بافتی و حسی جایگزین شود.^{۱۱}

خصوصیات شیمیایی، فیزیکی و بیولوژیکی همبرگر گوشت گاو کم چرب با مالتودکسترن

مالتودکسترن به عنوان جایگزین چربی در فرآورده‌های گوشتی استفاده می‌شود. Hassan و همکاران در سال ۲۰۱۴ از مالتودکسترن به عنوان جایگزین چربی در آماده‌سازی برگر گوشت گاو کم چرب با نسبت‌های جایگزینی ۵/۷ و ۵/۲ استفاده کردند. تمامی خصوصیات فیزیکی، ترکیب شیمیایی، خصوصیات پخت، افت هنگام پخت، بازده و ارزیابی بیولوژیکی بررسی شد. نتایج نشان داد که افزودن مالتودکسترن میزان رطوبت کربوهیدرات و فیر غذایی را افزایش می‌دهد و میزان چربی در مقایسه با نمونه شاهد کاهش یافت. تحلیل آماری برای مشخصات فیزیکی مشخص کرد که تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای در چروکیدگی و کاهش قطر وجود داشت، اما هیچ تفاوتی در بافت همبرگرهای آماده شده با مالتودکسترن وجود نداشت. کلسترول کل 66.2 mg/dl و تری گلیسرید تا 91.37 mg/dl کاهش یافت. در حالی که LDL-C 6.36 mg/dl به ترتیب به 39.97 mg/dl رسید.

بنابراین مالتودکسترن در بهبود خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و عملکردی همبرگر گوشت مؤثر بوده است.^{۱۷}

نتیجه گیری

با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته بررسی جایگزینی چربی با مالتودکسترن در محصولات مختلف و نتایج قابل قبول این پژوهش‌ها می‌توان نتیجه گرفت مالتودکسترن به عنوان جایگزین

تأثیر افزودن مالتودکسترن یا پروتئین آب پنیر حین تولید

برروی کیفیت پودر پنیر سفید

تقاضا برای پنیر به عنوان افزودنی غذایی و عامل طعم دهنده در حال افزایش است. یکی از مهمترین طعم‌دهنده‌ها پودر پنیر می‌باشد. برای دستیابی به یک طعم پنیر قوی، پنیر رسیده به عنوان ماده اولیه در تولید پودر پنیر مورد استفاده قرار می‌گیرد که این باعث افزایش هزینه‌های تولید می‌شود. همچنین استفاده از پنیر طبیعی به علت میزان چربی بالای آن کیفیت فیزیکی پودر پنیر تولیدی را کاهش می‌دهد.

در سال ۲۰۱۵ در پژوهشی Erbay and Koca تأثیرات استفاده از پروتئین آب پنیر و مالتودکسترن را جهت بهبود کیفیت فیزیکی پودر در تولید پودر پنیر سفید بررسی کردند. آن‌ها پودر پنیر را با سه فرمول متفاوت (نمونه شاهد، نمونه با مالتودکسترن و نمونه با آب پنیر) تولید کردند و تأثیرات هر فرمول را برروی کیفیت پودر پنیر مشخص کردند. پارامترهای فیزیکی کیفیت از قبیل رنگ، چگالی، خواص بازیابی، میزان چربی آزاد، مورفولوژی ذرات و خصوصیات حسی مورد بررسی قرار گرفتند. پودرهای پنیر مختلف برای مدت ۱۲ ماه در دمای ۲۰ درجه سلسیوس نگهداری و تأثیر انبارش برروی کیفیت پودر ارزیابی گردید. افزودن مالتودکسترن به فرمولاسیون پودر پنیر به طور قابل ملاحظه‌ای کیفیت فیزیکی آن را بهبود بخشید. با استفاده از مالتودکسترن دانسیته و خواص بازیابی پودر پنیر افزایش یافت و میزان چربی آزاد کاهش پیدا کرد. ذرات نمونه با مالتودکسترن کروی شکل و با توزیع یکنواخت و سایز بزرگتر بودند. در حالی که در دو نمونه شاهد و با پروتئین ویژه ذرات چروکیده، شکل نامنظم با شکاف‌های سطحی عمیق و متغیر در سایز بودند.^{۱۵}

تأثیر جایگزینی چربی با مالتودکسترن برروی ویژگی‌های خمیر و کیفیت پوآچا پخته شده

پوآچا یک شیرینی پرچرب ترکیه‌ای است. SERIN and SAYAR در پژوهشی در سال ۲۰۱۷ تأثیر جایگزینی چربی در فرمولاسیون پوآچا با مقادیر متفاوت ۱۰، ۱۵ و ۱۰۰ گرم بر مبنای ۱۰۰ گرم آرد گندم مالتودکسترن را برروی ویژگی‌های خمیر و

کننده نام برد.

هیچ گونه تعارض منافعی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

چربی قابل استفاده بوده و در راستای تقاضای مصرف کنندگان به محصولاتی با چربی کمتر و حتی بدون چربی امکان انجام تحقیقات بیشتر بر روی آن وجود دارد و می‌توان از آن به عنوان راه نجاتی جهت رهابی از چربی به همراه حفظ کیفیت و رضایت مصرف

References

1. J. Vetter. "Calorie and fat modified bakery products," American Institute of Baking. Research Department Technical Bulletin 1991; 13(5).
2. C. S. Setser and W. L. Racette. "Macromolecule replacers in food products," Critical Reviews in Food Science and Nutrition 1992;32(3); 275-297.
3. E. . J. Pyler.Baking Science and Technology, vol. 2. Merriam KS.: Sosland Publishing Company. 1988. p. 1346.
4. D. L. Hofman, V. J. Van Buul and F. J. P. H. Brouns . "Nutrition, Health, and Regulatory Aspects of Digestible Maltodextrins," Critical Reviews in Food Science and Nutrition 2016; 56(12):2091-2100.
5. H. Obeidat, K. Al-Ismail and M. Sale. "Effects Of Maltodextrin As Fat Replacer On The Chemical And Sensory Properties Of BARAZEQ, GHURIBEH, And MA'AMUL," International Journal of Applied and Natural Sciences (IJANS) 2018; 7(6).
6. K. Colla and S. Gamlath. "Inulin and maltodextrin can replace fat in baked savoury legume snacks," International Journal of Food Science and Technology 2015; 50: 2297–2305.
7. S. M. Lakshminarayan, V. Rathinam and L. KrishnaRau, "Effect of maltodextrin and emulsifiers on the viscosity of cake batter and on the quality of cakes," Journal of the Science of Food and Agriculture 2006; 86: 706–712.
8. A. Das, S. Ray, U. Raychaudhuri and R. Chakraborty. "Effect of maltodextrin and storage time on overall quality of wheat grass fortified rice cake," International Food Research Journal 2017; 24(2) : 720-725.
9. A. M. FRYE and C. S. SETSER, "Optimizing Texture of Reduced-Calorie Yellow Layer Cakes," CEREAL CHEMISTRY 1991; 69(3): 338-343.
10. H. M. Syed, B. A. Jadhav and R. V. Salve, "Studies on Preparation of Low Calorie Cake using Pearl Millet (Bajra) Maltodextrin," Journal of Food Processing & Technology 2011; 2(5).
11. A. Forker, S. Zahn and H. Rohm, "A Combination of Fat Replacers Enables the Production of Fat-reduced Shortdough Biscuits with High-sensory quality," Food Bioprocess Technol 2012;5: 2497–2505.
12. B. Chugh, G. Singh and B. K. Kumbhar, "Development of Low-Fat Soft Dough Biscuits Using Carbohydrate-Based Fat Replacers," International Journal of Food Science 2013.
13. Y. S. Savitha, D. Indrani and J. Prakash, "Effect Of Replacment Of Sugar With Sucralose And Maltodextrin On Rheological Characteristics Of Wheat Flour Dough And Quality Of Soft Dough Biscuits," Journal of Texture Studies 2008; 39: 605-616.
14. M. L. Sudha, A. K. Srivastava, R. Vetrimani and K. Leelavathi, "Fat replacement in soft dough biscuits: Its implications on dough rheology and biscuit quality," Journal of Food Engineering 2007;80: 922-930.
15. Z. Erbay and N. Koca, "Effects of whey or maltodextrin addition during production on physical quality of white cheese powder during storage," Journal of Dairy Science 2015;98(12): 8391–8404.
16. S. SERIN and S. SAYAR, "The effect of the replacement of fat with carbohydrate-based fat replacers on the dough properties and quality of the baked pogaca: a traditional high-fat bakery product," Food Science and Technology 2017;37(1): 25-32.
17. A. M. Hassan, M. M. Khalil, R. E. El-Gammal and Y. I. E. Sherbini, "CHEMICAL, PHYSICAL AND BIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF LOW FAT BEEF BURGER WITH MALTODEXTRIN," Journal of Food and Dairy Sciences 2014; 5(11); 795-811.

Ali Hosseini Sajedi^{1*},
Manizheh Azarikia², Bahareh
Borhani³, Ronak Gholami⁴

¹ MSc of Chemical Engineering\\
Farhikhtegan Zarnam
Research & Industrial Group
(Knowledge-Based Research
Center)

² MSc of Nutrition\ Tabriz
University of Medical
Sciences

³ PhD of Physical Chemistry\
Farhikhtegan Zarnam
Research & Industrial Group
(Knowledge-Based Research
Center)

⁴ MSc of Food Engineering\
Farhikhtegan Zarnam
Research & Industrial Group
(Knowledge-Based Research
Center)

Maltodextrin As Fat Replacer in Food Products: A Review

Received: 9 May 2020; Accepted: 25 Aug. 2020

Abstract

Partial hydrolysis of starch yields a product called maltodextrin, which has a dextrose equivalent of less than 20. Maltodextrin with a dextrose equivalent of less than 10 is used as a fat replacer in various products. Industries are constantly developing low-fat products or reducing the fat content of products as much as possible according to the wishes and tastes of consumers so that the caloric content of the final product is reduced to one-third of the typical sample. In addition, the low-calorie product should not be deficient in nutrition and quality compared to the regular sample. One possible way to reduce fat or calories in commercial products is to replace some of the fat with carbohydrates such as maltodextrin and modified starch. Using maltodextrin as a fat replacer while reducing the fat and calories of the product creates better flavor, color, and texture; and increases consumer satisfaction. In this paper application of maltodextrin in different products is investigated.

Keywords: Maltodextrin, Fat replacer, Low-fat, Low-calori

* Corresponding Author:
MSc of Food Engineering,
Farhikhtegan Zarnam
Research & Industrial Group
(Knowledge-Based Research
Center)

Tel: 09355603668
E-mail: A.Hoseini@zarholding.com